

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STOČARSTVU

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STOČARSTVU

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stočarstvu sadržana je odredbama članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE MORAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

U Republici Hrvatskoj Zakon o stočarstvu donesen je 18. lipnja 1997. godine, a stupio je na snagu 14. srpnja 1997. godine (Narodne novine, broj 70/97).

Zakonom su uređena temeljna pitanja uzgoja i proizvodnje uzgojno valjanih životinja, oplođivanja domaćih životinja, trgovine uzgojno valjanim životinjama, kakvoće stočne hrane i proizvoda životinjskog podrijetla, ustroja i provedbe uzgoja uzgojno valjanih životinja i druga pitanja važna za učinkovitost i promicanje stočarstva.

U rujnu 2003. godine Hrvatski je sabor donio Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o stočarstvu (Narodne novine, broj 151/2003). Ovim izmjenama i dopunama usuglašen je najveći dio Zakona s odredbama Europske unije koje se odnose na područje zootehnike. Kako je u međuvremenu došlo do početka pregovora s Europskom unijom (screening) i na području zootehnike to se nameće potreba za uskladbom onih dijelova Zakona koji do sada nisu u potpunosti usklađeni.

Uz to nužno je potrebno osigurati povoljnije uvjete za razvoj stočarske proizvodnje kako bi ona na otvorenom svjetskom tržištu dostigla što je moguće višu razinu konkurentnosti. Provedbom Zakona o stočarstvu te donošenjem podzakonskih propisa utvrđeni su odnosi u svim područjima koje ovaj Zakon uređuje.

Sve su to razlozi za potrebu izmjene određenih odredbi postojećeg Zakona.

1. Ocjena stanja

Stočarstvo u Republici Hrvatskoj predstavlja najznačajniju granu poljoprivredne proizvodnje. Kako je od interesa da ova grana i dalje ima značajno mjesto u gospodarstvu potrebno je osigurati uvjete za njezin nesmetani razvoj posebice nakon ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju. Danas se stočarstvo nalazi u razdoblju prilagodbe novim uvjetima proizvodnje ne samo zbog stanja na otvorenom svjetskom tržištu već i promjena koje se događaju kod nas, prije svega u socijalnoj strukturi sela.

U stočarstvu Republike Hrvatske zadnjih se godina javljaju značajne strukturne promjene; raste veličina proizvodne jedinice, raste proizvodnja po životinji te se smanjuje broj držatelja životinja. Ovakav je trend uobičajen u svim zemljama razvijenog stočarstva te valja računati da će se on i u nas nastaviti, posebice ako se radi o veličini farme i razini proizvodnje po grlu.

Od 2004. godine u govedarstvu i 2005. godine u svinjogojstvu se provode operativni programi razvoja ovih grana stočarstva kojima se želi pridonijeti pozitivnoj promjeni proizvodnih sustava uspostavom novih ili adaptacijom i rekonstrukcijom postojećih.

Iako je broj pojedinih vrsta životinja u ranijem razdoblju pokazivao trend opadanja podaci o broju životinja pojedine vrste zadnjih godina ne pokazuju velike promjene.

Tablica 1. Brojno stanje stoke

Godina	Goveda		Svinje		Ukupno		
	Ukupno	Krave i steone junice	Ukupno	Krmače i suprasne nazimice	.000 grla		
					Ovce	Konji	Perad
2000	427	287	1.233	180	528	11	11.256
2001	438	280	1.234	182	539	10	11.747
2002	417	278	1.286	185	580	8	11.665
2003	444	280	1.347	196	587	9	11.778
2004	466	272	1.489	222	721	10	11.185
2005	471	272	1.205	193	796	9	10.641
2006	485	273	1.230	197	768	9	10.045

Izvor: DZS

Iz tablice je razvidno da broj goveda zadnjih godina ima trend porasta dok je broj krava i steonih junica od 2004. godine ostao nepromijenjen.

Broj svinja kao i krmača i suprasnih nazimica podložan je većim promjenama: što je posebice vidljivo u 2004. godini, kada je došlo do značajnog porasta.

Broj ovaca ima gotovo stalan trend porasta dok kretanje broja konja ima i dalje blagi trend smanjenja.

U peradarstvu zadnjih godina dolazi do blagog smanjenja broja.

Govedarska je proizvodnja najznačajnija grana stočarstva i jedna od najznačajnija grana ukupne poljoprivredne proizvodnje.

Ona se danas temelji najvećim dijelom na mješovitim proizvodnim jedinicama u kojima se proizvodi mlijeko i meso, koristeći pri tome uglavnom kombinirane pasmine goveda (simentalska i smeđa) a manjim se dijelom, na specijaliziranim sustavima, koristi mliječna Holstein pasmina.

Govedarskom se proizvodnjom bavi više od 72.000 obiteljskih gospodarstava pri čemu je prosječna veličina farme oko 3 krave.

Proizvodnja mlijeka u zadnjim godinama značajno raste što je vidljivo iz slijedeće tablice.

Tablica 2. Bilanca proizvodnje i potrošnje mlijeka

	2002	2003	2004	2005
Broj krava	257.019	237.472	238.050	-
Proizvodnja (l/kravi	3.705	4.137	4.249	-
Ukupna proizvodnja	925.436	979.176	1.011.469	1.073.848
Za prehranu od čega:				
- potrošnja na farmi	67.080	70.480	72.644	74.499
- direktna prodaja	268.350	277.692	296.513	277.779
- isporuka u mljekare	498.777	525.028	532.841	605.720
Uvoz (mlijeko i mliječni proizvodi)	209.215	192.961	177.277	157.807
Izvoz (mliječni proizvodi)	69.380	44.680	42.945	53.441
Ukupno za prehranu ljudi u zemlji	974.042	1.021.481	1.036.330	1.062.364
Potrošnja po stanovniku (l/glavi)	217	228	235	241
Samodostatnost	86,8	86,3	86,6	90,01

Izvor: DZS. i SLKM

Iz tablice je razvidno da raste proizvodnja mlijeka kao i njegova potrošnja. Isto tako smanjuje se uvoz mlijeka i mliječnih proizvoda uz povećanje raste samodostatnosti.

Proizvodnja goveđeg mesa također ima trend porasta što je vidljivo iz slijedeće tablice.

Tablica 3. Kretanje prirasta goveda

Proizvodnja	Jedinica	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Prirast	.000 tona	63	57	68	72	72	78

Izvor: DZS

Navedeni parametri porasta proizvodnje mlijeka i mesa mjereno prirastom goveda, ukazuju da postoji pozitivan trend razvoja govedarske proizvodnje, koji će se uz daljnje poticaje još brže ostvarivati.

Svinjogojska je proizvodnja organizirana najvećim dijelom na malim mješovitim obiteljskim farmama s malim brojem životinja u rasplodu, a vrlo često i u tovu. Unatoč tome što cikličnost u svinjogojskoj proizvodnji neposredno utječe na brojno stanje u svinjogojstvu zadnjih godina nije dolazilo do značajnih promjena brojnog stanja, kao ni do smanjenja obujma proizvodnje.

Tablica 4. Kretanje prirasta svinja

Godina	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Prirast svinja (.000 t)	164	180	189	208	182	182

Izvor: DZS

Uzgoj ovaca u Republici Hrvatskoj ima stoljetnu tradiciju, a veliki broj pašnjaka i povoljna klima omogućili su nastanak više izvornih pasmina. Iako je broj ovaca značajno smanjen tijekom Domovinskog rata, posljednjih je godina kako je vidljivo iz tablice 1. ipak došlo do značajnog porasta.

Konjogojstvo je doživjelo najveće promjene, budući su konji koji su nekad predstavljali jednu od najznačajnijih grana stočarstva, izgubili ulogu radnih životinja. Tako se broj konja smanjio od 190.000 u 1970. godini na svega 9.000 grla u 2005. godini. Danas konjogojstvo većim dijelom predstavlja uzgoj hladnokrvnih pasmina prije svega namijenjenih proizvodnji mesa. Uz to toplokrvne pasmine konja namijenjene su uglavnom športu i rasonodi te se može očekivati da će rastom standarda doći do intenzivnijeg razvoja ove grane konjogojstva.

Peradarstvo predstavlja granu stočarske proizvodnje kod koje je najvećim dijelom uspostavljena visoka tehnologija gdje specijalizirane pravne osobe same i/ili u suradnji s obiteljskim gospodarstvima, usmjerenim za ovu proizvodnju, učinkovito proizvode meso peradi. Proizvodnja jaja također se najvećim dijelom nalazi u okviru velikih specijaliziranih proizvodnih jedinica, a samo manjim dijelom kod obiteljskih gospodarstava.

Uzgoj uzgojno valjanih životinja ima u Republici Hrvatskoj dugu tradiciju. Započeo je još koncem XIX stoljeća, i nastavlja se sve do danas. Početak organiziranog uzgoja domaćih životinja (od 1913. godine) temeljio se je na udruživanju uzgajivača u uzgojne udruge, s ciljem uspostave takvog ustroja koji će izgradnjom nasljedne osnovice osigurati uzgajivačima najveći genetski napredak, iz čega proizlazi i najveća dobit u takvoj proizvodnji. Ovakav ustroj uzgojno selekcijskog rada odvijao se sve do 1957. godine. Nakon toga uzgojno selekcijski rad odvija se izvan sustava udruge, u okviru posebne organizacije ili ustanove koja putem selekcijske službe obavlja taj posao kod uzgajivača. Iako je postojećim Zakonom o stočarstvu i Zakonom o udrugama (Narodne novine, br. 88/2001 i 11/2002), dana mogućnost uspostave uzgojnih udruge one do danas nisu ni brojem ni ustrojem na očekivanoj razini.

Unatoč ovim problemima uzgoj uzgojno valjanih životinja odvijao se je uspješno tijekom provedbe ovoga Zakona kod svih vrsta životinja pri čemu se gotovo u svim slučajevima povećao njihov obuhvat.

Uspješnost genetske izgradnje u značajnoj mjeri ovisi od obuhvata populacije, što u ovom slučaju pokazuje da postoje dobre pretpostavke za učinkovitu organizaciju ovoga posla i u idućem razdoblju. Kada se osigura povoljnije mjesto uzgojnim organizacijama za očekivati je još bolji rezultat provedbe uzgojnih programa pojedinih vrsta domaćih životinja.

2. Osnovna pitanja koja se predloženim Zakonom uređuju

Ovim promjenama uskladit će se u cijelosti odredbe ovoga Zakona s propisima koji vrijede u Europskoj uniji. To se prije svega odnosi na odredbe vezane za uvjete u kojima se odvija športsko natjecanje konja (90/428/CEE) te odredbe koje određuju oblik i sadržaj putovnice kod konja (93/623/EEC, 2000/68/EC). Uz to odredbama Zakona u cijelosti će se propisati oblik i sadržaj rodovnika (2005/379/EC, 89/503/EEC, 89/506/EEC, 90/258/EEC, 90/427/EEC, 93/623/EEC) te načini njegova izdavanja za pojedine vrste domaćih životinja.

Iako su već ranijim izmjenama ovoga Zakona dani uvjeti za formiranje uzgojnih udruga i saveza ovim će se izmjenama omogućiti njihova učinkovitija uspostava.

Osim odredbi koje se odnose na uskladbu propisa s odredbama Europske unije u Zakonu je dan veći broj odredbi koje doprinose boljem položaju stočarstva te na taj način i njegovoj većoj konkurentnosti.

3. Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći

Predloženim odredbama uskladit će se odredbe ovoga Zakona s odredbama koje su propisane u Europskoj uniji te će se na taj način osigurati nesmetani pregovori u području zootehnike i stvoriti institucionalni okvir za provedbu ovih propisa.

Izmjenom propisa koji određuju položaj stočarstva osigurat će se njegova veća konkurentnost na otvorenom svjetskom tržištu.

III. OCJENA POTREBITIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stočarstvu koji se odnosi na provedbu uzgoja uzgojno valjanih životinja neće biti potrebno osigurati dodatna sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske.

U dijelu koji se odnosi na poboljšanje položaja stočarstva u uvjetima otvorenog tržišta osiguravala bi se novčana sredstva u iznosu od 1.000.000,00 kuna godišnje iz proračunske pozicije Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva za potrebe izobrazbe uzgajivača domaćih životinja. Naime, danas se u suvremenim uvjetima uzgoja domaćih životinja potreba izobrazbe uzgajivača postavlja kao uvjet bez kojega se ne može zamisliti profitabilno, odnosno ekonomski opravdano poslovanje. Pitanje izobrazbe posebno će biti važno nakon ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju te je od interesa da se sustav učinkovite izobrazbe što je moguće prije uspostavi.

IV. RAZLOZI DONOŠENJA ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Odredbama članaka 159. i 161. Poslovnika Hrvatskog sabora (Narodne novine, br. 6/2002, 41/2002, 91/2003 i 58/2004) predviđena je mogućnost da zakon može biti donesen po hitnom postupku ako to, između ostalog, zahtijevaju osobito opravdani državni razlozi.

Vlada Republike Hrvatske je dopisom od 26. svibnja 2003. godine, Klasa: 011-01/03-02/02, Ur. broj: 5030102-03-2, obavijestila ovo Ministarstvo da će se, u skladu s postignutim dogovorom s predstavnicima Hrvatskog sabora, svi zakonski prijedlozi koji se predlažu Hrvatskom saboru nakon 1. lipnja, a koji predstavljaju usklađivanje zakonodavstva Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije i utvrđeni su kao prioriteta Vlade Republike Hrvatske do kraja mandata, upućivati u proceduru po hitnom postupku.

Imajući u vidu da ovaj prijedlog zakona usklađuje zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije te da je njegovo donošenje predviđeno Planom provedbe Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, predlaže se donošenje po hitnom postupku.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STOČARSTVU

Članak 1.

(1) U Zakonu o stočarstvu (Narodne novine, br. 70/97, 36/98 i 151/2003) u članku 2., točki 2., drugom podstavku iza riječi: «roditelja» dodaju se riječi: «odnosno kod izvornih i zaštićenih pasmina životinje koje zadovoljavaju kriterije za tu pasminu».

(2) Točka 17. mijenja se i glasi: «17. Putovnica jest identifikacijski dokument koji se izdaje za kopitare.»

Članak 2.

U članku 4. stavku 3. iza riječi: «životinja» dodaju se riječi: «te oblik i sadržaj putovnice za kopitare».

Članak 3.

Iza članka 9. dodaje se članak 9.a koji glasi:

«Članak 9.a

(1) Zbog postizanja više genetske vrijednosti kopitara koriste se i podaci dobiveni na natjecanjima koja se organiziraju prema propisanim pravilima.

(2) Pravila natjecanja koja se odnose na uvjete, suđenje i visinu osvojene nagrade na natjecanju donosi ovlaštena organizacija. Pravila ne smiju diskriminirati kopitare prijavljene za natjecanje po osnovi zemlje podrijetla ili uzgoja, osim u slučajevima kad se natjecanje organizira kao:

- natjecanje kopitara registriranih u posebnim matičnim knjigama kojima se doprinosi unapređivanju pasmine,
- regionalno natjecanje odabranih kopitara,
- način obilježavanja povijesnih i tradicionalnih događaja.

(3) Zbog doprinosa razvoju i unapređivanju uzgoja kopitara organizatori natjecanja su dužni za ove namjene izdvajati novčana sredstva iz ukupnog iznosa nagrada.

(4) Ovlaštena organizacija prati rezultate natjecanja, te podatke dostavlja ovlaštenoj ustanovi.

(5) Udio izdvajanja sredstava iz stavka 3. ovoga članka i kriterije za njihovu raspodjelu, te uvjete koje mora ispuniti ovlaštena organizacija propisuje ministar.»

Članak 4.

Članak 11. mijenja se i glasi:

„(1) Zbog očuvanja izgrađenih genetskih i zdravstvenih osobina sive pčele, u Republici Hrvatskoj ne smiju se uzgajati i stavljati u prodaju druge pasmine pčela.

(2) Matice pčela koje se stavljaju u prodaju moraju biti proizvedene na oplodnim stanicama registriranih uzgajivača.“

Članak 5.

Članak 13.a briše se.

Članak 6.

U članku 15. stavci 4., 5., 6. i 7. brišu se.

Članak 7.

(1) U članku 19., stavci 5., 6., 7. i 8. mijenjaju se i glase:

«(5) Praćenje uzgojne i uporabne vrijednosti rasplodnjaka namijenjenih prirodnom pripustu obavlja ovlaštena ustanova.

(6) Kada rasplodnjak ne ispunjava postavljene uzgojne i reprodukcijske uvjete ovlaštena ustanova predlaže izlučenje iz daljnjeg uzgojnog korištenja te o tome obavještava držatelja rasplodnjaka, uzgojnu organizaciju te stočarsku inspekciju.

(7) Postupak izlučenja provodi stočarska inspekcija.

(8) Izlučeni rasplodnjaci ne smiju se koristiti u uzgoju, a vlasnik izlučenog rasplodnjaka nema pravo na naknadu štete.»

Članak 8.

U članku 21. stavci 1. i 3. mijenjaju se i glase:

«(1) Pravne i fizičke osobe koje obavljaju umjetno osjemenjivanje dužne su voditi evidenciju o izvršenim osjemenjivanjima koju dostavljaju ovlaštenoj ustanovi, a pravnim osobama od kojih su preuzele sjeme dostavljaju izvješća o osjemenjenim životinjama.»

«(3) Način vođenja evidencije te oblik i sadržaj izvješća iz stavka 1. i 2. ovoga članka propisuje ministar.»

Članak 9.

U članku 22. u stavku 1. riječ: «(konji)» zamjenjuje se riječju: «(kopitari)».

Iza stavka 1. dodaju se stavci 2. i 3. koji glase:

„(2) Ovlaštena ustanova ili središnji savez uzgajivača izdaje rodovnik i potvrdu o podrijetlu. Potvrdu o podrijetlu izdaje i uzgojno društvo.

(3) Oblik i sadržaj rodovnika i potvrde o podrijetlu propisuje ministar.“

Članak 10.

U članku 24. stavku 4. iza riječi: «potvrdu» dodaju se riječi: «a uvjete glede uzgojne vrijednosti potvrđuje ovlaštena ustanova ili središnji savez uzgajivača».

Članak 11.

U članku 26. u stavku 4. iza riječi „Zakona“ briše se točka i dodaju se riječi: «, te ako je uvoznik koji uvozi uzgojno valjana grla za tržište registriran za uvoz sukladno posebnim propisima.»

Članak 12.

Članak 30. mijenja se i glasi:

„(1) Kod donošenja prostornih planova moraju se osigurati odgovarajući prostorni uvjeti za stočarsku proizvodnju.

(2) U postupku donošenja prostornih planova iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo daje mišljenje u roku od 30 dana. U slučaju da se ne dostavi mišljenje u propisanom roku smatrat će se da je mišljenje dano.

(3) Uvjete koje treba ispuniti pri donošenju prostornih planova iz stavka 1. ovoga članka glede stočarske proizvodnje propisuje ministar uz suglasnost ministra nadležnog za zaštitu okoliša, prostornog uređenja i okoliša.“

Članak 13.

Članak 30.a mijenja se i glasi:

„Članak 30.a

(1) Sa stajskim gnojem treba postupati tako da se ne ugrožava zdravlje ljudi i domaćih životinja, okoliš, te kakvoća hrane za životinje i životinjskih proizvoda.

(2) Objekti za sakupljanje stajskog gnoja (gnojišta, gnojne jame, jame za gnojovku, lagune) i uređaji za preradu i obradu stajskog gnoja moraju ispunjavati propisane tehničko – tehnološke uvjete.

(3) Tehničko – tehnološke uvjete iz stavka 2. ovoga članka propisuje ministar uz suglasnost ministra nadležnog za zaštitu okoliša, prostornog uređenja i okoliša.“

Članak 14.

Članak 32. mijenja se i glasi:

„(1) Radi podizanja više razine znanja uzgajivača domaćih životinja provode se programi izobrazbe.

(2) Programi iz stavka 1. ovoga članka izvode se u obrazovnim ustanovama u kojima se provode programi stočarskog usmjerenja.

(3) Stupanj i vrsta programa ovise o zahtijevnosti poslova u uzgoju odnosno iskorištavanju domaćih životinja.

(4) Izbor obrazovnih ustanova iz stavka 2. ovoga članka obavlja se temeljem javnog poziva Ministarstva. Suglasnost na izbor obrazovnih ustanova daje Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa.

(5) Izobrazba uzgajivača financira se iz državnog proračuna Republike Hrvatske i vlastitih prihoda uzgajivača.

(6) Način osposobljavanja, stupanj i vrstu programa iz stavka 3. ovoga članka, te uvjete i način izbora obrazovnih ustanova iz stavka 4. ovoga članka propisuje ministar.“

Članak 15.

Iza članka 34. dodaje se novi članak 34.a koji glasi:

„Članak 34.a

(1) Gospodarenje pčelinjim pašama, te način iskorištavanja pčelinjih paša provodi se sukladno katastru pčelinjih paša.

(2) Katastar pčelinjih paša jest baza podataka o prostornom rasporedu i načinu gospodarenja pčelinjim pašama na području Republike Hrvatske.

(3) Način određivanja i vođenja katastra, te njegov sadržaj propisuje ministar.“

Članak 16.

Članak 35. mijenja se i glasi:

„(1) Domaće životinje smiju se hraniti samo hranom za životinje čija kakvoća odgovara propisima o kakvoći hrane za životinje.

(2) Pod kakvoćom hrane za životinje podrazumijevaju se njena fizikalno-kemijska i hranidbena svojstva.“

(3) U prodaju se može staviti hrana za životinje i pojedini sastojci hrane za životinje ako njena kakvoća odgovara propisu o kakvoći hrane za životinje.

(4) Propis iz stavka 1. ovoga članka koji se odnosi na fizikalno - kemijska i hranidbena svojstva hrane za životinje donosi ministar.“

Članak 17.

(1) U članku 38. iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

„(5) Visinu troškova za utvrđivanje kakvoće pojedinih proizvoda životinjskog podrijetla propisuje ministar.“

Članak 18.

(1) U članku 40., stavku 1. iza riječi: „uzgojne organizacije“ dodaju se riječi: „uzgojna društva“.

(2) U stavku 3. iza riječi: «udrugama» stavlja se točka a riječi: « i uvjetima koje propisuje ministar» se brišu.

Članak 19.

(1) U članku 41. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Zadovoljavanje uvjeta iz stavka 1. točkaka 3. i 4. ovoga članka, koji se odnose na provođenje stručnih poslova, uzgojna organizacija dokazuje ugovorom s ovlaštenom ustanovom.“

(2) Iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

«(3) Uvjete koje moraju ispunjavati uzgojne organizacije za osnivanje i bavljenje uzgojem uzgojno valjanih životinja propisuje ministar.»

Članak 20.

(1) U članku 41.a. stavku 1., točki 4. briše se riječ «predviđenom».

(2) Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

«Podatke iz stavka 1., točke 4. ovoga članka ovjerava ovlaštena ustanova.»

(3) Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 4.

Članak 21.

(1) U članku 46. stavku 3. u točki 5. riječi: „isprave o podrijetlu i proizvodnim svojstvima“ zamjenjuju se riječima: „rodovnik i potvrde o podrijetlu“.

(2) Iza točke 5. dodaje se nova točka 6. koja glasi:

«6. dostavlja ovlaštenoj ustanovi podatke o uzgojno valjanim grlima,»

(3) Točka 6. postaje točka 7.

Članak 22.

(1) U članku 47. u točki 8. riječi: „isprave o podrijetlu i proizvodnim svojstvima“ zamjenjuju se riječima: „rodovnik i potvrde o podrijetlu“.

(2) Točka 9. mijenja se i glasi:

«9. izrađuje i provodi uzgojne programe za pojedine vrste i pasmine uzgojno valjanih životinja».

(3) Iza točke 9. dodaje se nova točka 10. koja glasi:

«10. vodi središnji popis svih uzgojno valjanih grla u Republici Hrvatskoj.»

(4) Iza nove točke 10. dodaje se točka 11. koja glasi:

«11. obavlja za uzgojne organizacije putem svojih djelatnika stručne poslove iz njihove djelatnosti.»

(5) Dosadašnja točka 10. postaje točka 12.

Članak 23.

U članku 48. stavak 2. se briše.

Članak 24.

(1) U članku 61., stavku 1., točka 9. mijenja se i glasi:
„9. organizira natjecanja suprotno članku 9a. ovoga Zakona.“

Članak 25.

(1) U članku 62., stavku 1., točka 11. mijenja se i glasi:
«11. postupa suprotno odredbama članka 30a. ovoga Zakona»

(2) iza točke 11. dodaje se nova točka 12. koja glasi:
«12. postupa suprotno odredbama članka 34a. ovoga Zakona»

(3) Dosadašnje točke 12., 13. i 14. postaju točke 13., 14. i 15.

Članak 26.

U cijelom tekstu Zakona riječi: „stočna hrana“ zamjenjuju se riječima: „hrana za životinje“ u odgovarajućem padežu.

Članak 27.

Propise za donošenje kojih je ovlašten po ovome Zakonu, ministar će donijeti u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 28.

Ovlašćuje se Odbor za zakonodavstvo Hrvatskog sabora da utvrdi i izda pročišćeni tekst Zakona o stočarstvu.

Članak 29.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

U članku 2. točki 2. detaljnije se uređuje način određivanja uzgojnog statusa uzgojno valjanih životinja za izvorne i zaštićene pasmine a u članku 17. određuje se pojam putovnice za kopitare.

Kako kod izvornih i zaštićenih pasmina životinja pri uspostavi matičnih knjiga vrlo često ne postoje podaci o podrijetlu to se ovim prijedlogom omogućuje njihovo uključanje u uzgojno selekcijski rad.

Obvezom izdavanja putovnice za kopitare usklađuju se naši propisi s propisima Europske unije.

Uz članak 2.

U članku 4. u stavku 3. propisano je da oblik i sadržaj putovnice za konje propisuje ministar.

Uz članak 3.

U članku 9a. određuju se uvjeti za provođenje natjecanja kod konja sukladno direktivama Europske unije.

Uz članak 4.

U članku 11. jasnije se određuju uvjeti uzgoja sive pčele u Republici Hrvatskoj te se navode razlozi zbog kojih se može uzgajati samo ova pasmina pčela.

Uz članak 5.

Briše se članak 13a. vezan za odredbu o zabrani klanja podmlatka (telad i prasad). Ova mjera do sada nije ostvarila očekivane rezultate, te stoga ne postoje razlozi da se ona dalje zadrži.

Uz članke 6. i 7.

Brisanjem stavaka 4., 5., 6. i 7. članka 19. jasnije se uređuju prava i obveze korištenja rasplodnjaka za prirodni pripust. Uz to na ovaj će se način učinkovitije organizirati prirodni pripust.

Uz članak 8.

U članku 21. jasnije se propisuje obveza vođenja evidencije i dojave podataka osoba koje obavljaju umjetno osjemenjivanje. Od interesa je da se podaci o osjemenjivanju ažurno koriste u uzgoju što se na ovaj način postiže.

Uz članak 9.

U članku 22. propisan je način izdavanja rodovnika i potvrde o podrijetlu te oblik ovih dokumenata koje propisuje ministar. Ovom odredbom daje se osnovica da se podzakonskim propisom uskladi oblik i sadržaj dokumenta s odredbama Europske unije.

Uz članak 10.

U članku 24. detaljno se propisuje način izdavanja dopuštenja za korištenje sjemena rasplodnjaka. Odredbom je propisano da pri izdavanju ovog dopuštenja ovlaštena

ustanova ili središnji savez uzgajivača potvrđuje uzgojnu valjanost rasplodnjaka od kojih se koristi sjeme.

Uz članak 11.

U članku 26. jasnije se određuju obveze uvoznika pri uvozu uzgojno valjanih rasplodnih grla koja se uvoze zbog stavljanja na tržište.

Uz članak 12.

Izmjenom članka 30. propisana je obveza kojom se pri donošenju prostornih planova moraju osigurati odgovarajući uvjeti za stočarsku proizvodnju. Ministar propisom utvrđuje pretpostavke i način osiguranja prostornih uvjeta za stočarsku proizvodnju.

Uz članak 13.

Člankom 30a. propisan je način postupanja sa stajskim gnojem. Ministar će propisati tehničko-tehnološke uvjete koji se odnose na ovo postupanje.

Uz članak 14.

U članku 32. propisani su uvjeti za izobrazbu uzgajivača u obrazovnim ustanovama. Za postizanje veće konkurentnosti stočarske proizvodnje od posebnog je značaja da proizvođači raspolažu stručnim znanjem. Ovo je naročito naglašeno kod specijaliziranih obiteljskih farmi gdje se isplativost proizvodnje zbog velikih ulaganja može ostvariti samo ako je ona uređena na učinkovit način. Pitanje obrazovanja posebno će biti važno nakon ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju te je od interesa da se sustav učinkovite izobrazbe što je moguće prije uspostavi.

Uz članak 15.

Člankom 34a. uvodi se organizirani sustav korištenja pčelinje paše uspostavom katastra pčelinjih paša. Od interesa je za učinkovitu organizaciju pčelarstva da se raspoložive površine za pčelinju pašu što bolje iskoristavaju. Katastar pčelinje paše tome će značajno doprinijeti posebno ako se uspostavi učinkovit način korištenja pčelinje paše.

Uz članak 16.

Izmjenom članka 35. usklađuju se uvjeti utvrđivanja hrane za životinje koji se odnose na njezina fizikalno- kemijska i hranidbena svojstva, dok je zdravstvena ispravnost hrane za životinje uređena drugim propisima.

Uz članak 17.

U članku 38. daje se mogućnost da ministar može propisati visinu troškova za utvrđivanje kakvoće pojedinih proizvoda životinjskog podrijetla. Budući je utvrđivanje kakvoće stočarskih proizvoda od općeg interesa i na taj način će se utjecati na učinkovitost organizacije ovoga posla.

Uz članke 18. i 19.

U članku 40. propisano je da se uzgojem uzgojno valjanih životinja mogu baviti i uzgojna društva.

Kako su u članku 41. propisani uvjeti koje moraju zadovoljiti uzgojne organizacije pri udruživanju to se u članku 40. briše ista odredba koja se odnosi na udruge.

Uz članak 20.

Izmjenom odredbi članka 41a. jasnije se propisuju odredbe vezane na sadržaj zahtjeva za dobivanje suglasnosti za osnivanje uzgojne organizacije.

Uz članak 21.

U članku 46. stavku 3. točki 5. usklađeni su pojmovi dokumenata o podrijetlu a u stavku 5. propisana je obveza dostavljanja podataka o uzgojno valjanim grlima ovlaštenoj ustanovi.

Uz članak 22.

U članku 47. točki 8. usklađeni su pojmovi dokumenata o podrijetlu; u točki 9. određene su obveze ovlaštene ustanove glede izrade i provedbe uzgojnih programa; u točki 10 propisana je obveza vođenja središnjeg popisa uzgojno valjanih grla na razini Republike Hrvatske; u točki 11. propisana je obveza ovlaštene ustanove za pružanje stručne usluge uzgojnim organizacijama. Ovim rješenjima daje se doprinos učinkovitije organizacije uzgojno selekcijskog rada posebice u dijelu obveza ovlaštene ustanove koje se odnose na stručnu pomoć pri radu uzgojnih organizacija.

Uz članak 23.

Briše se stavak 2. članka 48. budući je ovlaštena ustanova u obvezi pružati uzgojnim organizacijama stručne usluge. Kako ovlaštena ustanova pruža uzgojnim organizacijama stručne usluge pri provedbi uzgojno selekcijskog rada to se za ove namjene ne trebaju osiguravati posebna novčana sredstva.

Uz članke 24. i 25.

Propisuju se kaznene odredbe u provedbi ovoga Zakona.

Uz članak 26.

Riječi „stočna hrana“ zamjenjuju se riječima „hrana za životinje“ jer je takav termin prihvaćen u drugim zakonskim i podzakonskim propisima iz područja poljoprivrede

Uz članak 27.

Propisuje se obveza izrade podzakonskih propisa u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Uz članak 28.

Ovim člankom ovlašćuje se Odbor za zakonodavstvo Hrvatskog sabora da utvrdi i izda pročišćeni tekst zakona o stočarstvu. Dosadašnje izmjene i dopune ovoga Zakona (151/2003) te predložene izmjene otežavaju bez utvrđivanja pročišćenog teksta njegovo korištenje.

Uz članak 29.

Ovim člankom propisuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.

**TEKST VAŽEĆEG ZAKONA O STOČARSTVU
(ČLANCI KOJI SE MIJENJAJU)**

ZAKON O STOČARSTVU
(Narodne novine, br. 70/97, 36/98 i 151/2003)

Članak 2.

U ovom Zakonu u uporabi su nazivi s ovim značenjima:

1. Stočarstvo je grana poljoprivrede koja se bavi uzgojem i držanjem domaćih životinja za gospodarsko iskorištavanje.
2. Uzgojno valjana životinja matična je ili upisana domaća životinja te matično jato peradi i to:
  - matična životinja čiste pasmine upisana u matičnu knjigu, čiji su roditelji, djedovi i bake upisani u matičnu knjigu iste pasmine,
  - upisana životinja čiste pasmine ili križana poznatih roditelja, upisana u uzgojni upisnik,
  - matično jato čiste pasmine ili hibrid upisan u središnji popis matičnih jata.
3. Matica pčela rasplodna je ženka u pčelinjoj zajednici.
4. Pčelinja zajednica je roj pčela u košnici s pripadajućim saćem, koji se sastoji od jedne matice, radilica i trutova tijekom proizvodne sezone.
5. Soj je uža skupina životinja unutar pasmine sličnih nasljednih osobina.
6. Natprosječna životinja jest umatičena uzgojno valjana životinja koja je prema nasljednim osobinama iznad prosjeka uzgoja kojem pripada.
7. Uzgoj stoke je sustav genetskih i zootehničkih postupaka u izgradnji proizvodnih kapaciteta životinje.
8. Stvaranje uzgojno valjanih životinja skup je uzgojno-seleksijskih postupaka i mjera kojima se izgrađuje genetski vrijedna i u populaciji natprosječna životinja.
9. Uzgojni program skup je seleksijskih postupaka kojima se ostvaruje genetsko unapređivanje pojedinih vrsta i pasmina životinja.
10. Ispitivanje proizvodnosti je postupak utvrđivanja proizvodnosti životinja, uključujući kakvoću proizvoda, a cilj je procjena uzgojnih vrijednosti u usmjeravanje tehnologije njihova iskorištavanja.
11. Uzgojna vrijednost nasljedni je utjecaj životinje na genetsku vrijednost njezinih potomaka.
12. Testiranje je postupak procjene uzgojnih vrijednosti primjerenim metodama i tehnološko-tehničkim postupcima.
13. Test na vlastiti rast i razvoj (performance test) postupak je procjene uzgojne vrijednosti za osobine rasta i razvoja testirane jedinke.
14. Test po potomstvu (progeni test) postupak je procjene uzgojnih vrijednosti životinje na temelju podataka o proizvodnim osobinama potomaka.
15. Kontrolni test postupak je utvrđivanja učinkovitosti križanog uzgoja.
16. Križanje je sparivanje životinja različitih pasmina, sojeva i linija da bi se dobile proizvodno vrednije životinje.
17. Licenciranje je uzgojna mjera odabira i ocjene rasplodnjaka za prirodni pripust.
18. Genetska manipulacija plansko je mijenjanje genoma pojedinih životinja.

19. Genetski materijal biološki je reprodukcijski materijal (sjeme, jajne stanice i zameci).
20. Genetska raznolikost stupanj je učestalosti gena unutar vrste.
21. Hibrid je životinja dobivena sustavnim i smislenim postupcima križanja.
22. Proizvodna osobina gospodarski je važno i mjerljivo svojstvo životinje.
23. Rodovnik je potvrda o podrijetlu i proizvodnim svojstvima (predigree) matičnih životinja.
24. Potvrda o podrijetlu je isprava o podrijetlu upisane životinje.
25. Matična knjiga jest knjiga koju vodi ovlaštena ustanova, središnji savez uzgajivača, savez uzgajivača, udruga uzgajivača (knjiga, popis, kartoteka, datoteka, ili neki drugi oblik bilježenja podataka), o matičnim životinjama iz programa uzgoja čiste pasmine, da bi se te životinje mogle identificirati te da bi se moglo dokazivati podrijetlo i proizvodnost tih životinja.
26. Uzgojni upisnik jest upisnik koji vodi ovlaštena ustanova, središnji savez uzgajivača, savez uzgajivača, udruga uzgajivača i uzgojna društva (knjiga, popis, kartoteka, datoteka ili neki drugi oblik bilježenja podataka) o životinjama iz programa križanja i odabranih životinja iz populacije, a da bi se one mogle identificirati te da bi se moglo dokazivati podrijetlo.
27. Središnji popis matičnih grla jest središnji skup svih podataka o uzgojno valjanim životinjama u Republici Hrvatskoj.
28. Središnji popis matičnih jata jest središnji skup svih podataka o matičnim jatima u Republici Hrvatskoj.
29. Zootehnika je sustav tehnološko-tehničkih postupaka u uzgoju i iskorištavanju životinja.
30. Izvorne pasmine jesu pasmine domaćih životinja stvorene na području Republike Hrvatske.
31. Uzgajivač je pravna ili fizička osoba koja je vlasnik uzgojno valjane životinje.
32. Uzgojno društvo jest pravna osoba koja predstavlja farmu ili više farmi koje u uzgoju koriste kombinacijske sposobnosti pasmina ili linija.
33. Udruga uzgajivača interesna je skupina uzgajivača, čiji je osnovni cilj genetsko unapređivanje domaćih životinja provođenjem uzgojnog programa.
34. Ovlaštena ustanova pravna je osoba s ovlaštenjem za obavljanje određenih poslova iz ovoga Zakona.
35. Oplodna postaja izolirano je mjesto koje odgovara biološkim zahtjevima za oplodnju matica.
36. Savez uzgajivača interesna je skupina više udruga uzgajivača, a cilj mu je genetsko unapređivanje domaćih životinja provođenjem uzgojnog programa.
37. Središnji savez uzgajivača interesna je skupina više saveza uzgajivača i/ili udruga uzgajivača, a cilj mu je genetsko unapređivanje pojedine vrste ili pasmine domaćih životinja provođenjem uzgojnog programa u Republici Hrvatskoj.

Članak 3.a

- (1) Središnji savez uzgajivača, savezi, udruge (u daljnjem tekstu: uzgojne organizacije), ovlaštena ustanova te uzgajivači koji udovoljavaju uvjetima iz članka 40. stavka 5. ovog Zakona (u daljnjem tekstu: ovlašteni uzgajivači) vode matične knjige i uzgojni upisnik za one vrste i pasmine domaćih životinja za koje provode uzgojni program.
- (2) Uzgojni upisnik vode i uzgojna društva.

(3) Način vođenja matičnih knjiga i uzgojnih upisnika te uvjete koje treba udovoljiti da bi domaća životinja iz stavka 1. ovog članka bila upisana u matičnu knjigu ili uzgojni upisnik propisuje ministar.

Članak 11.

(1) Matice pčela koje se stavljaju u prodaju moraju biti proizvedene na oplodnim postajama.

(2) U prodaju se smiju stavljati samo matice sivih pčela.

Članak 13.a

Kada u Republici Hrvatskoj dođe do smanjenja brojnog stanja domaćih životinja pojedine vrste, pasmine i kategorije, zbog čega se umanjuje opseg stočarske proizvodnje, ministar može donijeti odluku o ograničenju ili zabrani klanja njihova podmlatka.

Zabrana iz stavka 1. ovoga članka ne odnosi se na podmladak koji se mora izlučiti zbog ozljede, zaostajanja u rastu ili bolesnih stanja koja nisu razlog zabrane klanja, o čemu se mora pribaviti odobrenje ovlaštenog veterinaru iz ovlaštene veterinarske organizacije."

Članak 15.

(1) Za umjetno osjemenjivanje smije se koristiti samo sjeme natprosječno valjanih rasplodnjaka potvrđenih testom na vlastiti rast i razvitak ili testovima na potomstvu, ovisno o dobi rasplodnjaka i stadiju testiranja, koji potječu od natprosječnih roditelja.

(2) U prirodnom pripustu smiju se koristiti uzgojno valjani rasplodnjaci koji potječu od natprosječno valjanih roditelja te zadovoljavaju uvjetima za ocjenu vanjštine grla i reprodukcijskog stanja.

(3) Provjeru podrijetla i ocjenu vanjštine rasplodnjaka obavlja ovlaštena ustanova i/ili uzgojna organizacija, a reprodukcijsko stanje područna veterinarska služba.

(4) Ako u Republici Hrvatskoj nema dovoljno uzgojno valjanih rasplodnjaka neke pasmine određenih stavkom 2. ovoga članka, za prirodni se pripust mogu koristiti i odabrana (licencirana) grla u tipu te pasmine.

(5) Licenciranje rasplodnjaka obavlja Povjerenstvo sastavljeno od predstavnika ovlaštene ustanove i/ili uzgojne organizacije i veterinarske službe te predstavnika ureda državne uprave u Županiji, odnosno upravnog tijela Grada Zagreba nadležnog za poslove stočarstva (u daljnjem tekstu: županijski ured) i uzgajivača.

(6) Povjerenstvo iz stavka 5. ovoga članka imenuje županijski ured.

(7) Način rada Povjerenstva te postupak odabiranja grla iz stavka 5. ovoga članka propisuje ministar.

Članak 19.

(1) Rasplodnjaci koji se koriste putem umjetnog osjemenjivanja i prirodnog pripusta moraju biti pod stalnom zdravstvenom kontrolom nadležne veterinarske službe.

(2) Najmanje jednom godišnje ocjenjuje se svako rasplodno grlo od kojeg se uzima sjeme namijenjeno umjetnom osjemenjivanju i prirodnom pripustu da bi se utvrdilo novo stanje uzgojne i uporabne vrijednosti rasplodnjaka.

(3) Povjerenstvo za ocjenu muških rasplodnih grla kojih je sjeme namijenjeno umjetnom osjemenjivanju osniva rješenjem ministar.

(4) Na temelju izvješća Povjerenstva iz stavka 3. ovoga članka stočarska inspekcija u Ministarstvu donosi rješenje o mjerama za otklanjanje utvrđenih nedostataka, o izlučenju

iz proizvodnje određenih rasplodnjaka, odnosno o zabrani proizvodnje sjemena ako nisu ispunjeni propisani uvjeti.

(5) Vlasnik izlučenog rasplodnjaka iz stavka 4. ovoga članka nema pravo na naknadu štete.

(6) Rasplodnjake namijenjene prirodnom pripustu ocjenjuje Povjerenstvo za licenciranje koje se imenuje svake godine na način propisan člankom 15. stavkom 5. ovoga Zakona.

(7) Ako rasplodnjak ne ispunjava postavljene uzgojne i reproduksijske uvjete određene od ovlaštene ustanove ili središnjeg saveza uzgajivača, Povjerenstvo predlaže izlučenje grla iz korištenja.

(8) Izlučeni rasplodnjaci ne smiju se više koristiti u uzgoju.

Članak 21.

(1) Pravne i fizičke osobe koje obavljaju umjetno osjemenjivanje dužne su pravnoj osobi od koje su preuzele sjeme dostavljati izvješća o osjemenjenim životinjama.

(2) Držatelji rasplodnjaka u prirodnom pripustu dužni su ovlaštenoj ustanovi ili središnjem savezu uzgajivača dostavljati izvješća o obavljenim pripustima.

(3) Oblik i sadržaj izvješća iz stavka 1. i 2. ovoga članka propisuje ministar.

Članak 22.

U prodaju se smije staviti uzgojno valjana životinja, propisno obilježena, odnosno pouzdano opisana (konji), koja posjeduje rodovnik ili potvrdu o podrijetlu.

Članak 26.

(1) Uzgojno valjane životinje smiju uvoziti fizičke i pravne osobe, a genetski materijal pravne osobe, ako je uvoz u skladu s programom uzgoja pojedine vrste ili pasmine stoke.

(2) Uvoz uzgojno valjanih životinja i genetskog materijala ne smije se zbog uzgojnih razloga zabranjivati, sprečavati ili ometati ako su pri uvozu ispunjeni uvjeti:

1. za uzgojno valjane životinje:

- da su upisane u matične knjige ili uzgojni upisnik za hibridne životinje kojeg vodi ovlaštena uzgojna organizacija ili uzgojno društvo zemlje podrijetla,
- da su označene na propisani način,
- da posjeduju propisanu uzgojnu dokumentaciju.

2. za sjeme:

- da potječe od rasplodnjaka koji je upisan u matičnu knjigu ili uzgojni upisnik za hibridne životinje kojeg vodi ovlaštena uzgojna organizacija ili uzgojno društvo zemlje podrijetla,
- da potječe od rasplodnjaka koji ima pozitivan test na proizvodne osobine i pozitivnu uzgojnu vrijednost osim u slučajevima ako se sjeme uvozi u ograničenim količinama bez rezultata testa zbog obavljanja test osjemenjivanja ili drugog opravdanog uzgojnog razloga što je u suglasju sa uzgojnim programom, a potvrđeno je od strane ovlaštene ustanove ili središnjeg saveza uzgajivača,
- da je dobiveno u centru za umjetno osjemenjivanje ovlaštenom od službenog tijela zemlje izvoznice,
- da je označeno na propisani način,
- da posjeduju propisanu uzgojnu dokumentaciju.

3. za zametke i jajne stanice:

- da potječu od uzgojno valjanih životinja koje su upisane u matičnu knjigu ili uzgojni upisnik za hibridne životinje koje vodi ovlaštena uzgojna organizacija ili uzgojno društvo zemlje podrijetla,
- da su dobiveni u centru za umjetno osjemenjivanje ili stanici za prijenos zametaka i jajnih stanica ovlaštenih od službenog tijela zemlje izvoznice,
- da su označeni na propisan način,
- da posjeduju propisanu uzgojnu dokumentaciju.

(3) Dokaze o ispunjavanju propisanih uvjeta iz stavka 2. ovog članka uvoznik mora posjedovati pri uvozu uzgojno valjanih životinja ili genetskog materijala.

(4) Uvoziti se mogu uzgojno valjane životinje i genetski materijal čistih pasmina, sojeva i hibrida ako su te pasmine, sojevi i hibridi upisani u upisnik propisan člankom 13. ovoga Zakona.

(5) Rješenje o uvozu iz stavka 1. ovoga članka izdaje Ministarstvo.

Članak 30.

(1) Kod izgradnje novog i obnove starog smještajnog prostora za domaće životinje vlasnik je dužan imati mišljenje o minimalnim tehničko-tehnološkim uvjetima proizvodnje i etološki prihvatljivim postupcima sa životinjama, pribavljeno od ovlaštene ustanove ili poljoprivredne savjetodavne službe.

(2) Tehnološko-tehničke uvjete iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar.

(3) Uvjeta iz stavka 3. ovoga članka dužno se pridržavati nadležno upravno tijelo županije pri izdavanju lokacijske dozvole za izgradnju objekta.

Članak 30.a

(1) Uzgajivač mora biti osposobljen i imati osnovna znanja o uzgoju i postupanju s domaćim životinjama, njihovoj zdravstvenoj zaštiti, hranidbi, kao i o osobinama proizvoda životinjskog podrijetla.

(2) Vrstu i razinu znanja te način osposobljavanja uzgajivača propisuje ministar.

Članak 32.

Domaćim životinjama koje se koriste u gospodarske svrhe nije dopušteno davanje hormonalnih preparata da bi se poticao rast, proizvodnja mlijeka, mesa, jaja ili zbog drugih proizvodnih razloga.

Članak 35.

(1) Domaće životinje smiju se hraniti samo zdravom stočnom hranom, a njezina kakvoća mora odgovarati propisu o kakvoći stočne hrane i drugim propisanim normama.

(2) Stočna hrana ne smije sadržavati štetne tvari u koncentraciji većoj od propisanih.

(3) U prodaju se može staviti stočna hrana i pojedini sastojci za stočnu hranu ako kakvoća odgovara propisu o kakvoći stočne hrane.

(4) Propise iz stavka 1. ovog članka donosi ministar.

Članak 38.

- (1) Proizvodi životinjskog podrijetla, u smislu ovog Zakona, jesu: žive životinje, meso u obliku trupova i polovica, svježe mlijeko, vuna, jaja, med i stajski gnoj.
- (2) Proizvodi životinjskog podrijetla moraju odgovarati propisanim uvjetima o kakvoći stočnih proizvoda.
- (3) Ispravnost proizvoda životinjskog podrijetla glede kakvoće utvrđuje pravna osoba kojoj Ministarstvo izda rješenje.
- (4) Propise o kakvoći proizvoda životinjskog podrijetla i o nadzoru nad proizvodnjom proizvoda životinjskog podrijetla te uvjete koje mora ispunjavati pravna osoba iz prethodnog stavka donosi ministar.

Članak 40.

- (1) Provedbu uzgoja uzgojno valjanih životinja obavljaju uzgajivači, uzgojne organizacije i ovlaštena ustanova.
- (2) Uzgajivači se mogu u cilju provedbe uzgoja uzgojno valjanih životinja udruživati u udruge, sukladno odredbama Zakona o udrugama i ovog Zakona.
- (3) Udruge iz stavka 2. ovog članka mogu se udruživati u saveze sukladno odredbama Zakona o udrugama i uvjetima koje propisuje ministar.
- (4) Udruge i savezi iz stavka 2. i 3. ovog članka mogu se udružiti u jedan središnji savez uzgajivača za pojedinu pasminu ili vrstu domaćih životinja.
- (5) Uzgajivači mogu samostalno provoditi uzgoj uzgojno valjanih životinja ako ispunjavaju uvjete iz članka 41. stavka 1. točke 1., 2., 3. i 4. ovog Zakona.

Članak 41.

- (1) Ministarstvo će izdati suglasnost uzgojnoj organizaciji za bavljenje uzgojem uzgojno valjanih životinja ako se može utvrditi da:
  1. postoji uzgojni program za onu pasminu ili vrstu uzgojno valjanih životinja čijim će se uzgojem uzgojna organizacija baviti,
  2. postoji dovoljno velika populacija uzgojno valjanih životinja za provedbu uzgojnog programa,
  3. postoje odgovarajući djelatnici za obavljanje poslova za provedbu uzgojnog programa
  4. su osigurani tehnički i organizacijski uvjeti tako da:
    - se životinje mogu trajno označiti, a kod konja točno opisati tako da im se uvijek može utvrditi identitet,
    - će se uredno voditi i matične knjige,
    - se može imati uvid u sve dokumente od važnosti za uzgoj,
  5. postoji jasno određeno teritorijalno područje djelovanja uzgojne organizacije,
  6. će svaka životinja iz domaćeg uzgoja ili uvoza koja udovoljava uvjetima podrijetla, ispravno je označena te vanjštinom odgovara standardima pasmine, biti na zahtjev člana uzgojne organizacije upisana u matičnu knjigu ili uzgojni upisnik, te da se za životinje iz drugih uzgoja neće postavljati viši uvjeti,

7. je članstvo u uzgojnoj organizaciji dostupno svakom uzgajivaču koji se nalazi na području djelovanja uzgojne organizacije odnosno udruzi koja se bavi uzgojem uzgojno valjanih životinja iste pasmine ili vrste i osigurava uvjete za učinkovitu provedbu uzgojnog programa,

(2) Zadovoljavanje uvjeta iz stavka 1. ovog članka koji se odnose na provođenje pojedinih stručnih poslova uzgojna organizacija može dokazati na način da ih ispunjava sama ili na temelju ugovora sa drugim stručnim ili znanstvenim ustanovama.

Članak 41.a

(1) Zahtjev za dobivanje suglasnosti uzgojne organizacije mora sadržavati:

1. naziv, adresu i dokaz o pravnom obliku,
2. ime, prezime i adresu osoba koje imaju pravo potpisa,
3. ime, prezime i adresu osobe odgovorne za provedbu uzgojnog programa,
4. podatke o predviđenom broju uzgojno valjanih životinja koje će biti uključene u provedbu uzgojnog programa te popis uzgajivača odnosno udruga pri osnivanju,
5. uzgojni program iz kojeg je vidljiv uzgojni cilj, uzgojne metode, veličina populacije na kojoj se on provodi te način ispitivanja svojstava uzgojno valjanih životinja,
6. dokaz o prostornom djelovanju uzgojne organizacije te suglasnost postojeće uzgojne organizacije iz koje je razvidno da ne postoji isto teritorijalno područje djelovanja te da uspostava nove uzgojne organizacije neće ometati provedbu uzgojnog programa postojeće uzgojne organizacije.

(2) U slučaju da na nekom području postoji uzgojna organizacija koja provodi uzgojni program iste pasmine i vrste uzgojno valjanih životinja može se pri davanju suglasnosti podnositelju zahtjeva suziti teritorijalno područje djelovanja ili se zahtjev može odbiti.

(3) Zahtjev na temelju kojeg će ovlašteni uzgajivač dobiti suglasnost za samostalnu provedbu uzgoja uzgojno valjanih životinja mora sadržavati podatke iz stavka 1. točke 1., 3., 4. i 5. ovog članka.

Članak 46.

(1) Udruga u provođenju uzgoja uzgojno valjanih životinja obavlja:

1. provedbu uzgojnog programa,
2. vodi matične knjige i uzgojni upisnik za uzgojno valjana grla, upisnik uzgajivača uzgojno valjanih životinja, članova udruge te podatke o tome dostavlja središnjem savezu uzgajivača ili ovlaštenoj ustanovi,
3. organizira samostalno ili zajedno sa savezom, središnjim savezom uzgajivača odnosno ovlaštenom ustanovom prodaju uzgojno valjanih životinja za članove udruge,
4. vodi i druge poslove od interesa za članove udruge.

(2) Savez u provođenju uzgoja uzgojno valjanih životinja obavlja:

1. provedbu uzgojnog programa,
2. koordinaciju prodaje uzgojno valjanih životinja za članove udruge,
3. zastupa interese udruge u provedbi uzgoja uzgojno valjanih životinja kao i druge poslove od zajedničkih interesa.

(3) Središnji savez uzgajivača u provođenju uzgoja uzgojno valjanih životinja obavlja:

1. izrađuje i provodi uzgojne programe za pojedine vrste i pasmine uzgojno valjanih životinja,
2. vodi središnji popis uzgojno valjanih životinja za one vrste i pasmine za koje provodi uzgojni program,
3. vodi upisnik uzgajivača onih vrsta i pasmina za koje se vodi uzgojni program,
4. vodi ili organizira prodaju uzgojno valjanih životinja,
5. izdaje isprave o podrijetlu i proizvodnim svojstvima za one vrste i pasmine uzgojno valjanih životinja za koje provodi uzgojni program,
6. obavlja i druge poslove od interesa za uzgajivače, udruge i saveze koje se bave uzgojem istih pasmina ili vrsta domaćih životinja.

Članak 47.

Ovlaštena ustanova u provođenju uzgoja uzgojno valjanih životinja obavlja:

1. poslove provedbe onih uzgojnih programa za koje je ovlaštena,
2. obavlja nadzor nad radom uzgojnih organizacija i ovlaštenih uzgajivača,
3. provodi i organizira ispitivanje proizvodnosti uzgojno valjanih životinja, pri čemu provedbu može povjeriti uzgojnim organizacijama i središnjem savezu uzgajivača,
4. obrađuje rezultate ispitivanja proizvodnosti uzgojno valjanih životinja, izračune njihovih uzgojnih vrijednosti te ih javno objavljuje,
5. vodi središnji popis za one pasmine ili vrste uzgojno valjanih životinja koje se ne vode pri središnjem savezu uzgajivača,
6. vodi upisnik uzgajivača onih pasmina ili vrsta uzgojno valjanih životinja koje se ne vode pri središnjem savezu uzgajivača,
7. zajedno sa uzgojnim organizacijama uspostavlja informacijski sustav za praćenje uzgoja uzgojno valjanih životinja te učinkovito korištenje uzgojnih i proizvodnih podataka,
8. izdaje isprave o podrijetlu i proizvodnim svojstvima za one pasmine i vrste uzgojno valjanih životinja za koje provodi dodijeljene joj uzgojne programe,
9. sudjeluje u izradi i provedbi uzgojnih programa,
10. obavlja i druge dodijeljene joj poslove iz područja stočarstva.

Članak 48.

(1) Provedba poslova uzgoja uzgojno valjanih životinja financira se iz državnog proračuna Republike Hrvatske i prihodima koje sudionici ostvaruju obavljanjem svoje djelatnosti.

(2) Način raspodjele sredstava državnog proračuna iz stavka 1. ovog članka pojedinim sudionicima za provedbu poslova uzgoja uzgojno valjanih životinja propisuje ministar.

Članak 61.

(1) Novčanom kaznom od 10.000,00 kuna do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. rasplodnjaci nisu upisani u matične knjige (članak 16.)
2. obavlja umjetno osjemenjivanje protivno odredbi članka 17. stavka 1. i 2. ovog Zakona,
3. prodaje sjeme rasplodnjaka, zemetke i jajne stanice protivno odredbi članka 23. stavka 1. ovoga Zakona,

4. prodaje sjeme rasplodnjaka, protivno odredbi članka 24. ovoga Zakona,
  5. prodaje zemetke i jajne stanice protivno odredbi članka 25. stavka 1. ovoga Zakona,
  6. uvozi uzgojno valjane životinje i genetski materijal protivno odredbi članka 26. ovoga Zakona,
  7. izvozi uzgojno valjane životinje i genetski materijal protivno odredbi članka 28. stavka 1. i 2. ovoga Zakona,
  8. postupa suprotno odredbi članka 29a. stavka 3. i 4. ovog Zakona
  9. daje domaćim životinjama hormonalne preparate protivno odredbi članka 32. ovog Zakona
  10. obavlja preseljenje pčela protivno odredbi članka 33. ovoga Zakona,
  11. u prodaju stavlja stočnu hranu i pojedine sastojke za stočnu hranu takve kakvoće koja ne odgovara propisu o kakvoći stočne hrane (članak 35. stavak 3.),
  12. obavlja djelatnost u trgovini stočnom hranom protivno odredbi članka 37. ovog Zakona,
  13. proizvodi životinjskog podrijetla ne odgovaraju propisanim uvjetima kakvoće (članak 38. stavak 2.),
  14. provodi uzgoj uzgojno valjanih životinja protivno odredbi članka 40. stavka 5. ovog Zakona.
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 4.000,00 kuna do 8.000,00 kuna.
- (3) Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se i fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 4.000,00 kuna do 8.000,00 kuna.

Članak 62.

- (1) Novčanom kaznom od 5.000,00 kuna do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:
1. proizvodi uzgojno valjane životinje protivno uzgojnom programu (članak 3. stavak 1.),
  2. ne postupa u skladu s odredbama članka 4. stavka 1. i 2. ovoga Zakona,
  3. se bavi uzgojem uzgojno valjane životinje, a nije upisana u upisnik uzgajivača uzgojno valjanih životinja (članak 5. stavak 1.),
  4. proizvodi uzgojno valjanu perad protivno odredbi članka 10. ovog Zakona,
  5. stavlja u prodaju matice pčela protivno odredbi članka 11. ovog Zakona,
  6. u prirodnom pripustu koristi rasplodnjake protivno odredbi članka 15. stavka 2 i članka 18. stavka 1. ovog Zakona,
  7. ne postupa u skladu s odredbom članka 20. stavka 1. i članka 21. stavka 1. i 2. ovog Zakona.
  8. prodaje uzgojno valjane životinje protivno odredbi članka 22. ovog Zakona,
  9. ne ispunjava propisane uvjete glede stručnih djelatnika, objekata i opreme (članak 23. stavak 2.),
  10. drži i iskorištava domaće životinje protivno propisima o zaštiti okoliša i dobrobiti životinja (članak 29.),
  11. kod izgradnje i obnove smještajnog prostora za domaće životinje postupi protivno odredbi članka 30. stavka 1. ovog Zakona,
  12. na domaćim životinjama u vlastitom stadu obavlja nedopuštene zahvate (članak 31.),

13. na vrijeme ne dostavi ovlaštenoj organizaciji izvješće o provedbi uzgojnog programa za proteklu godinu (članak 45.),

14. stočarskom inspektoratu ne omogući obavljanje nadzora i ne pruži potrebite podatke i obavijesti (članak 49e.),

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 kuna do 6.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se i fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 kuna do 6.000,00 kuna.